

Urząd Miejski w Rabce-Zdroju

<https://gmina.rabka.pl/main/aktualnosci/Polska-kontra-Smog/idn:3968/printpdf>

Drukuj grafikę : [tak](#) / [nie](#)

Aktualności

20 lis 2019

kategoria:

Aktualności

“Polska kontra Smog”

Powstaje właśnie film dokumentalny “Polska kontra Smog”. Autor filmu Paweł Lipka nie wierzy, że komunikaty o szkodliwości smogu mogą zachęcić nas do aktywnej walki z nim.

„Co gdyby smog nagle zniknął z naszego życia? Czy dostaniemy podwyżkę w pracy? Żona zacznie nas bardziej kochać? Może nie zachorujemy na raka, a może jednak tak, bo powodów jest przecież więcej... Motywacje do walki ze smogiem dla przeciętnego człowieka są szczątkowe.

Chcemy aby nasz film był wartościowy przede wszystkim dla samego widza. Nie dla natury, sąsiadów, przyszłych pokoleń i dalszych losów naszej planety. Gdyby te czynniki były dla nas wystarczającą motywacją smog już dawno straciłby na sile.

Statystyki w polskich korporacjach pokazują, że im wyższe stanowisko zajmujemy tym chętniej sięgamy po ekologiczne środki transportu. Najczęściej to więc prezesi i kierownicy przyjeżdżają do firm rowerami lub komunikacją miejską, a pracownicy znajdujący się niżej w hierarchii wybierają samochód, choć ten jest bardziej szkodliwy dla powietrza.

Motywatorem jest nie tylko troska o zdrowie. Osoby na wysokich stanowiskach czują się “kimś”. Mają wyższy status społeczny. Szef wsiadający na rower pokazuje siebie jako wzorowy przykład godny naśladowania, wzbudzając podziw i szacunek. Gdy pracownik niższego szczebla przyjeżdża do pracy rowerem reprezentuje jedynie brak finansów na komfortowy środek transportu. Dlatego mistrz tenisa

Rafael Nadal uwieczniony na filmie podczas usuwania skutków powodzi jest odbierany jak bohater. A jak wygląda każdy inny stojący z mopem na środku ulicy?

To jak się czujemy w danej sytuacji jest ważniejsze od tego co dokładnie robimy. Osobom z wyższym statusem znacznie łatwiej jest angażować się w rozwiązywanie problemów obecnego świata, ale nie musimy do tego celu zostawać prezesami firm. Status to tylko jeden z elementów decydujących o tym jak chętnie angażujemy się w rozwiązywanie ważnych problemów.

Odpowiednia mentalność może zrewolucjonizować walkę ze smogiem, ale przede wszystkim dać nam w życiu korzyści z tematem smogu w ogóle niezwiązane. I to jest motywem wiodącym naszego filmu. Czyste powietrze traktujemy podobnie jak sportowiec zdrowe śniadanie - jest jedynie koniecznością potrzebną do osiągnięcia ważniejszych celów, a nie celem samym w sobie.

Jako naród mamy wrodzone poczucie dumy i waleczności. Na sygnał do walki momentalnie stajemy w gotowości. Ale cóż to za walka, gdy brakuje nam pieniędzy na ogrzewanie i musimy prosić o dotacje na nowszy piec? Prośba to nie walka, tylko słabość. W naturze żadne zwierzę o nic nie prosi. Tylko człowiek wykształcił tę cechę, która choć czasem działa cuda to równie często odbiera energię do działania. Ponadto jako Polacy przez długi czas byliśmy portretowani jako naród przeciętny, wypełniony zwyczajnymi ludźmi. Z tego poziomu ciężko jest robić spektakularne rzeczy.

Choć mamy rodziny i dzieci, nieczęsto walczymy o lepsze standardy życia. Sąsiadowi rozpalającemu plastikiem w piecu nie zwracamy uwagi, choć wiemy, że to co robi jest bardzo szkodliwe. Najzwyczajniej w świecie wstydzimy się go skrytykować. Jak możemy więc oczekiwać od świata, że będzie dla nas łaskawy, gdy sukces jest domeną ludzi odważnych i przebojowych. Kiedy boimy się reakcji własnego sąsiada to chyba na niewiele nas w życiu stać?

Trzeba więc nie tylko uświadomić sobie problem szkodliwości smogu, ale nauczyć się podejmować działania tak abyśmy chcieli je podejmować.

Skupiając się na motywacjach można dostrzec wiele ciekawych zależności. Np. inteligentne domy kojarzą się przede wszystkim z komfortem i luksusem, po które sięgają jedynie ci dobrze zarabiający. Tymczasem istnieje ścisły związek pomiędzy mentalnością osób korzystających z inteligentnych domów, a tych, którzy troszczą się o ekologię. Obie te grupy mają wysokie standardy osobiste. Wymagają dobrej jakości wokół siebie i niełatwo akceptują przeciętność. Lubią kontrolować sytuację - co przejawia się m.in. zarządzaniem zbytkami energii w domu, tym kiedy i na jak długo uruchamiamy ogrzewanie, oczyszczacz powietrza czy inne technologie i jakie z ich pomocą uzyskujemy mierzalne efekty. Ci sami ludzie lubią kontrolować i decydować o całym swoim życiu podobnie jak zarządzają własnym domem, dlatego na innych polach również osiągają znaczące sukcesy. Warto więc naśladować takie podejście, którego niejako efektem ubocznym jest troska o środowisko.

Takich postaw wspierających lub utrudniających walkę ze smogiem jest znacznie więcej. Jednym z przydatnych narzędzi są maski antysmogowe, jednak tu także daje się zaobserwować ciekawe zależności psychologiczne. Dlaczego unikamy masek? Cytując jednego z mieszkańców Wrocławia: "Zakładając taką maskę wyglądasz jak przeciwnik Batmana. Kto ma ochotę robić z siebie idiotę? Jednak kiedy odkryłem antysmogowe szaliki nie miałem żadnych blokad aby po nie sięgnąć".

Okazuje się więc, że po jedno z podstawowych narzędzi w walce ze smogiem nie sięgamy w obawie o własny wizerunek. Troska o zdrowie nie jest wystarczającym argumentem jeśli wyglądamy śmiesznie. Ta wiedza pozwala nam nie stać w miejscu, tylko znaleźć rozwiązanie, które nie wystawia wizerunku na szwank. Możemy wybrać szalik, a maski używać do aktywności sportowych. Trenując w masce wyglądamy na jeszcze bardziej usportowionych. Będąc przechodniem niestety komicznie.

Świadomość wizerunku jest więc kolejną rzeczą, która pozwala mądrzej przyglądać się naszym społecznym blokadom w walce o czyste powietrze i lepiej kierunkować energię.

Jest to przy okazji wiedza uniwersalna, istotna niezależnie od tego czy smog jeszcze istnieje czy już nie. Ile razy unikaliśmy poznania nowej osoby, bo podchodząc do nieznajomego na ulicy wyglądamy na dziwaków? Ile razy osoby z nadwagą unikają podjęcia treningów, bo bieganie, basen czy siłownia wystawiają je na ciągłe oceny innych? Trik polega na tym by obchodzić te wizerunkowe blokady, a nie na nich pozostawać. Ale też nie udawać, że są fikcją. Trzeba szczerze przed sobą przyznać, że skoro 30-kilowa nadwaga wystawia nas na ośmieszenie na basenie to nie warto wciskać sobie kitu o akceptacji wszystkiego i wszystkich, bo wielu ludzi jest i pozostanie krytycznych wobec nas. Lepiej wsiąść na rower wieczorem czy pobiegać w środku nocy, zrzucić pierwsze 10 kilo, następnie założyć luźny dres i spędzić trochę czasu na siłowni. W ten sposób na zasadzie płynnej transformacji będziemy w końcu gotowi na fitness w t-shircie, a później basen czy saunę bez niego. I na każdym z tych etapów nie narazimy naszego wizerunku na straty. Z podobnym sprytem trzeba podchodzić do walki ze smogiem, bo inaczej stoimy w miejscu.

Kolejną z wartych uwagi cech utrudniających zmagania o czyste powietrze jest postawa uległa i prosząca. Często z tego właśnie powodu wielu ludzi nigdy nie sięgnie po rządowe dotacje wspierające walkę ze smogiem, niezależnie od tego jak korzystne by nie były. Prośenie o wsparcie nie należy do najprzyjemniejszych aktywności w życiu. Z kolei ci z nas, którzy ubiegając się o dotacje podchodzą do tego z postawą bardziej roszczeniową, stanowczo wymagając korzystnych dla siebie rozwiązań, chętniej podejmują ten temat i przechodzą przez wszystkie formalności z właściwym poczuciem godności.

Można też narzekać, że problem smogu to tylko problem przemysłu czy rządu. Ale za każdym razem, gdy zrzucamy winę w 100% na kogoś innego, oddajemy mu także 100% odpowiedzialności za nasze życie. Więc gdy on nie robi nic, także nasz los nie ulegnie zmianie. To chyba dość mroczna perspektywa, prawda?

W filmie pokazujemy cały szereg narzędzi, rozwiązań i technologii, które wspierają walkę ze smogiem. Ale odpowiadamy przede wszystkim na pytanie jak to zrobić żeby nam się chciało. Aby zostać świetnym pianistą wystarczy przez 5 godzin dziennie trenować grę na pianinie. Każdy to wie. Ale jak sprawić żeby nam się chciało? To jest prawdziwa wartość.”

Aktualne informacje o projekcie będą pojawiać się na oficjalnej stronie filmu, będącego jednocześnie elementem zaplanowanej na lata 2019-2028 kampanii o tej samej nazwie: “Polska kontra Smog”: www.polskakontrasmog.pl

Redagował: Piotr Kuczaj

[poprzednia](#) [powrót do listy aktualności](#) [następna](#)